VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER OP DONDERDAG 20 MEI 2021

Onderwerp: Nota Actualisatie en evaluatie cultuurbeleid (2021.0000372)

Voorzitter: dhr. P.J. Boerman

De leden: mw. H.J. van den Berg, dhr. M.L. Beusenberg, dhr. H. den Butter, mw. A.E. Gumbert, mw. R.F. Hussain, dhr. R. Kenselaar, mw. G. Knikker, dhr. J.A. Kos, mw. A.P. Maat, dhr. H.P. Spijker, mw. M. de Vries-Woolthuis

Griffier: mevrouw E.H.M. Ouwehand-Brussel

Portefeuillehouders: mw. M.H. Ruigrok

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Goedenavond allemaal, welkom terug in de raadzaal. Het doet me genoegen om u hier te kunnen zien. We gaan het vanavond hebben over de nota Actualisatie en evaluatie cultuurbeleid. We hebben daar anderhalf uur voor. Wie kan ik daarover het woord geven? Ik zie mevrouw
Knikker als eerste. Het is weer leuk om een handje te zien, maar dan een ander handje.
Mevrouw Knikker, D66.

Mevrouw KNIKKER: Dank u wel voorzitter. Cultuur is van iedereen en voor iedereen en voor iedereen anders. De cultuurnota is helder omschreven en duidelijk onderbouwd. De zeven voorgestelde accenten kan D66 dan ook goed volgen en we onderschrijven deze volledig. Daar kunnen we kort over zijn.
We hebben een aantal punten en vragen die we de wethouder mee willen geven. Het is mooi dat instellingen zoals De Meerse, de bibliotheek, Duycker het Cruquiusgemaal en de forten zo goed bezocht worden en dat tegelijkertijd ook de kleinschalige amateurverenigingen hoge bezoekersaantallen kennen. Een gezonde dynamiek in ons culturele aanbod dus en dat wordt volgens de enquête onder de inwoners ook bevestigd met 64% tevredenheid. Maar de lage opkomst bij de inwonersenquête kan wellicht ook een vertekend beeld geven. Vraag aan de wethouder: komt er nogmaals een tussenevaluatie om dit beeld ook in perspectief te plaatsen? Want het verschil in de respons van dit keer 24% tegenover 39% de vorige keer, is wel flink.
D66 wordt blij van de rol die cultuureducatie op onze scholen heeft en van het feit dat innovatie ook hier hoog in het vaandel staat. Zoals bijvoorbeeld met het blended learning in het muziekonderwijs. Het lijkt ons goed en belangrijk om te kijken hoe we juist buiten schooltijd verschillende doelgroepen in onze dorpen en kernen kunnen bereiken die niet zo vaak met cultuuronderwijs in aanraking komen. We zijn benieuwd naar de concrete ideeën op dit vlak. De inzet van een moderne bibliotheek waar sociale, culturele en educatieve activiteiten samenkomen, is voor D66 heel belangrijk. Het belang van de maatschappelijke functie op het gebied van laaggeletterdheid, digitalisering en innovatie kan wat ons betreft niet vaak genoeg benadrukt worden en het succes van het Taalhuis is hier een mooi voorbeeld van. Maar ook de lokale functie van de bieb als studie- en werkplekvoorziening is belangrijk. Het verbaast ons aan deze visie dat op het punt van jongeren en jeugd onze eigen Jongerenraad niet betrokken is bij de totstandkoming van deze nota. We roepen de wethouder dan ook op om op korte termijn met onze JGR in gesprek te gaan om juist ook bij hen op te halen waar de

behoeftes liggen op dit vlak zodat dat in de uitwerking de komende jaren meegenomen kan worden.
Als het gaat om ruimte voor nieuwe initiatieven, ziet D66 ook graag dat er bijvoorbeeld meer schaaktafels in de openbare ruimte terugkomen. Dat verbindt jong en oud en we zien het de laatste jaren in steeds meer gemeenten.
Dan het cultureel ondernemerschap. Dat blijft een uitdaging. En het feit dat instellingen het gemeentelijk beleid in dit licht ook zien als 'concurrentie stimulerend' in plaats van 'samenwerking bevorderend' is een teken aan de wand. Dat moet echt anders. We spelen als gemeente een cruciale rol om cultuur te faciliteren dus het is goed en noodzakelijk dat we hier aanpassingen in doen.
Ten slotte nog het aandachtspunt van zichtbaarheid en communicatie. De kracht en diversiteit van Haarlemmermeer beter uitdragen is niet alleen belangrijk voor onze eigen inwoners. Ook voor toerisme, regionaal en nationaal, en het vestigingsklimaat, en daar ligt volgens mij een taak voor ons allemaal.

De VOORZITTER: Keurig binnen de tijd in ieder geval, kan ik stellen. Ik heb al als tweede mevrouw Van den Berg gezien, van de VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u wel voorzitter, deze evaluatie en actualisatie op ons cultuurbeleid geeft een goed zicht op de stand van zaken van dit moment. Fijn dat ook de corona-effecten voor zover mogelijk zijn meegenomen. Ik wil graag namens de VVD-fractie een aantal punten aanstippen die wat ons betreft belangrijk zijn.
Cultuur vernieuwt en innoveert en meandert met de tijd mee, Dat is goed te zien in alle innovatieve manieren die bedacht zijn om in een periode dat bijna niets kon, toch door te kunnen gaan, zoals bijvoorbeeld de toepassing van blended learning, zoals mevrouw Knikker net ook al zei, de combinatie van e-learning en samenspel. Hiermee is een groter publiek bereikt dan via de reguliere weg. Het is van cruciaal belang om kinderen al jong te laten kennismaken met alle vormen van creativiteit en cultuur. Zo wordt dat wellicht ook buiten schooltijd een leuke hobby, in plaats van op straat hangen. Het is goed om te lezen dat er meer belangstelling is van jongeren en het past ook bij deze tijd om meer online aan te bieden.
Dan wil ik het ook nog even hebben over de bovenregionale samenwerking op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed. We bevorderen op die manier de zichtbaarheid, we verhogen de bezoekersaantallen en het verbetert de toegankelijkheid. Het profileren van onze eigen poldergeschiedenis in de MRA is een belangrijk punt van aanpak. Het verhaal van Haarlemmermeer is prachtig verpakt, waarbij de Ringvaart de zilveren strik vormt. Ik heb al eens eerder gezegd in een bijdrage dat we moeten blijven werken aan een toekomstbestendig verleden. Zo wordt het Cruquiusmuseum verbouwd en vernieuwd en zijn er net twee nieuwe zuigerkleppen geplaatst zodat het gemaal weer werkt. Samen met de andere musea, PARK21, de 152 kunstobjecten en 136 monumenten valt er genoeg te beleven, laten we dat zo veel mogelijk en overal onder de aandacht brengen.
Wat de VVD betreft, blijft cultureel ondernemerschap extra stimulans nodig hebben. Die stimulans valt enerzijds te vinden in het verbeteren van de communicatie tussen de afdelingen binnen de gemeente, zodat ondernemers niet tegen muren aanlopen waardoor ze uiteindelijk stoppen met het uitwerken van hun vaak creatieve en welkome ideeën. De VVD-fractie is erg benieuwd naar de vorderingen van de analyse en inventarisatie op dit gebied en welke drempels en regels we weg kunnen nemen om het allemaal makkelijker te maken. Hoe meer commerciële inkomsten er zijn, des te minder de culturele sector afhankelijk is van subsidie. Om dat te bereiken moet er ook meer worden samengewerkt tussen ondernemers. Zo kunnen ondernemers die subsidie ontvangen, leren van de particuliere inactieven met antwoorden op vragen als 'hoe houden zij wel hun eigen broek op? Welke kansen en uitdagingen zijn er en hoe pakken zij dat aan?' Wat de VVD betreft, zouden er concrete en werkbare afspraken kunnen worden gemaakt over het genereren van meer inkomsten, meer zoeken naar sponsoring bijvoorbeeld, hoewel we beseffen dat dat op dit moment niet makkelijk is. Nu is focus belangrijk, niet

versnipperen en concurreren, maar samenwerken. Er wordt op veel punten een regierol gevraagd van het Cultuurgebouw in deze nota. Ik vraag me wel af of dat gaat lukken na deze heel moeilijke periode waarin nauwelijks inkomsten zijn geweest.
En positief aandachtspunt voor cultureel ondernemers is dat de zogenaamde BVm in de maak is. Een nieuwe status voor Nederlandse bedrijven met een cultureel maatschappelijk doel. De beoogde BVm-wet schept waarborgen voor de winstbestemming en verslaglegging over de maatschappelijke impact. Met deze opzet stimuleert het kabinet het maatschappelijke ondernemerschap met het behoud van een gelijk speelveld.
Tot slot voorzitter, we hebben het met elkaar vaak over de vraag 'wat voor gemeente willen we zijn?' Cultuur bepaalt mede die identiteit van de gemeente en verhoogt de aantrekkelijkheid van het vestigingsklimaat en de sociaaleconomische structuur. Het is voer voor de ziel, dat hebben we allemaal ervaren in het afgelopen jaar. Zoals Albert Einstein zei, een van de sterkste motieven die de mensen naar kunst leiden, is de ontsnapping aan het alledaagse. Dank u.

De VOORZITTER: En zo zijn we ook weer blij dat we weer in het raadhuis zitten. Voer voor de ziel. De heer Kos namens Forza!

De heer KOS: Jeetje, voer voor de ziel. En dan mag ik. Voorzitter, in een uitgebreid document wordt zorgvuldig omschreven welke accenten we graag terugzien de komende jaren in onze lokale cultuursector. Cultuur samen, cultuur dichtbij, cultuur in beeld, cultuur en landschap, cultuur online, dit stuk getuigt van een gerichte visie. De fractie van Forza! vindt het bovendien een vooruitgang dat de portefeuillehouder een kopje besteedt op pagina 19 aan cultureel ondernemerschap. In dit evaluerende kopje wordt beschreven dat de betrokken instellingen pretenderen welwillend te zijn om zelf financiële geldstromen te genereren maar dat zij het gevaar zien gekort te worden op de subsidie. Dit zou een reële drempel zijn om actief te ondernemen en hier, voorzitter, gaat het dus goed mis. Stelt u zich eens voor dat alle burgers in Haarlemmermeer die op dit moment afhankelijk zijn van een uitkering zouden besluiten toch maar niet meer actief op zoek te gaan naar een inkomen omdat ze anders hun uitkering verliezen. Wat Forza! betreft, gaan we in ons cultuurbeleid, net zo goed als we onze burgers begeleiden naar een inkomen voortkomend uit werkzaamheden, onze cultuursector begeleiden naar ondernemerschap in plaats van passief subsidie slurpen. Dit past echt niet meer in tijden van economische uitdagingen. De sector geeft aan hier moeite mee te hebben, dus portefeuillehouder, help hen, voeg aan uw actualisatie een doortastend doel ondernemerschap toe. Ons Cultuurgebouw heeft bijvoorbeeld € 16,5 miljoen subsidie nodig terwijl in een vergelijkbare gemeente als Amersfoort hun cultuurgebouw Flint nog net geen € 2 miljoen toelegt. Laten we die acht keer in 2022 eens proberen terug te brengen naar zes keer, en in 2023 naar vier keer, in 2024 naar twee keer en in 2025 misschien wel naar gelijk opgaand. In het debat over de ombuigingen hebben meerdere partijen aangegeven dat er gekeken moet worden wat er anders kan binnen onze culturele sector. Juist in de periode direct na COVID-19 wanneer we opnieuw opstarten, ligt een enorme kans. Laten we die kans dan ook benutten door ondernemerschap te prioriteren in ons cultuurbeleid. Wethouder, wat zijn hierop uw plannen? Binnen de culturele sector van Haarlemmermeer is echt een grote noodzaak tot een cultuuromslag, die kans kunt u niet laten liggen, tot zover.

de VOORZITTER: Ja, de cultuuromslag, u hoorde hem. Mevrouw De Vries namens de HAP.

Mevrouw DE VRIES: Dank u wel voorzitter. Cultuur is van iedereen en het is ons verleden, heden en toekomst. Het bestaat in vele vormen en dient vele doelen en daarbij komt, ik heb dat al eerder gehoord, dat een goed cultureel aanbod onze gemeente ook aantrekkelijker maakt om te wonen. Kortom, cultuur is belangrijk en moet bereikbaar zijn voor iedereen in Haarlemmermeer, maar daarbij komt nu wel de realiteit om de hoek kijken. Bezuinigingen die ook een impact zullen gaan hebben op de cultuursector. Maar dat doet niets af aan wat in de nota staat, namelijk dat we trots kunnen zijn op

wat Haarlemmermeer te bieden heeft en dat onderschrijven wij. Een mooi resultaat is ook: de stijging in het bereik van het aantal leerlingen door de cultuureducatieve programma's op scholen tijdens corona. Iets waar we echt heel trots op kunnen zijn. Daarnaast een groot compliment dat het ondanks de coronabeperkende maatregelen toch is gelukt om een evaluatie met stakeholders en inwoners te laten plaatsvinden, corona werd namelijk recentelijk nog gebruikt binnen andere portefeuilles als Verkeer en Vervoer en PARK21 als argument waarom bijvoorbeeld zaken als participatie het afgelopen jaar niet of minimaal gelukt zijn.
Dan nu naar de inhoud van de nota, waarbij ik een aantal focuspunten voor ons eruit licht. In de kleinere kernen geven inwoners aan niet altijd goed op de hoogte te zijn van alle activiteiten. In het stuk worden meerdere communicatiekanalen benoemd die daar verbetering in moeten brengen maar daar mis ik toch wel de dorps- en wijkraden die ook beschikken over communicatiekanalen, zoals het dorpsblad waarmee ook veel senioren worden bereikt. Als gemeente kunnen we daar natuurlijk een verbindende rol spelen. Het aanbod in onze kleinere kernen is een ander aandachtspunt. De bereikbaarheid van de centrale culturele punten in Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Badhoevedorp vanuit die kleinere kernen speelt hierbij een rol. Er zijn maatschappelijke accommodaties die ook benoemd zijn in de nota waar activiteiten kunnen plaatsvinden, maar dit lijkt niet echt van de grond te komen sinds de actualisatie in 2017 en ik weet dat corona daar natuurlijk ook een rol bij speelt, maar focus hierop want het is belangrijk. Hoe fijn is het om dicht bij huis ook te kunnen deelnemen aan culturele activiteiten? En je leert ook nog eens meer mensen uit de eigen buurt kennen.
Cultuur online kan hier ook een rol in spelen en is iets wat we volgens ons als fractie HAP moeten doorzetten. Zo creëer je gelijkheid in de bereikbaarheid van cultuur. Het beter promoten van fysieke activiteiten is natuurlijk top maar als mensen hierdoor alsnog niet kunnen komen doordat ze het financieel niet kunnen of geen vervoer hebben, schiet het zijn doel voorbij. Online is een heel mooi alternatief.
Ook de belemmeringen in het cultureel ondernemerschap, ook al eerder genoemd, blijven voor ons een belangrijk punt. Hier lijken ook niet heel veel sprongen te zijn gemaakt, houd focus hierop.
Maar voorzitter, ik kan er niet omheen toch nog wat te zeggen over de huidige situatie waarin we zitten en de aankomende ombuigingen. Want cultuur kost ook geld en het moet met een juiste visie geld generen. Toch is het een feit dat we kritisch moeten kijken naar onze uitgaven en de broekriem echt flink moeten aanhalen. Daarbij zullen we ook moeten kijken naar al onze uitgaven, dus ook die van de cultuursector. En er zal in de nabije toekomst dus kritischer moeten worden gekeken naar de must-haves, zoals de bereikbaarheid van cultuur, en de focus op kinderen en jongeren, en geschrapt worden in de nice to haves. Daarbij zien we als HAP graag dat we behouden wat we hebben maar zeer kritisch kijken naar nieuwe plannen en investeringen. Echter, cultuur zit wel in ons hart dus ik sluit af zoals ik ben begonnen: cultuur is belangrijk en moet bereikbaar zijn voor iedereen in de Haarlemmermeer, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Hussain namens de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter. Cultuur staat voor saamhorigheid, creativiteit, inspiratie en nog meer. Het is dan ook niemand ontgaan dat de coronacrisis impact heeft op onze cultuursector. De toegang die belemmerd was, banen die dreigden te verdwijnen en inwoners die vooral thuis zaten. Gelukkig wordt het met de tijd steeds toegankelijker, maar duidelijk is dat het tijd wordt om ons te focussen op cultuur. De nota die voorligt, is daar een goed begin voor.
De PvdA vindt dat cultuur toegankelijk dient te zijn voor eenieder, waarbij cultuur het liefst naar de wijken en kernen toe komt. Ik hoorde het mijn collega van de HAP ook al zeggen. Het aanbod is nu voornamelijk gericht op Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Badhoevedorp. Maar er zijn 31 kernen. Laat ze met elkaar delen en ontmoeten binnen alle kernen zodat er een balans is. De culturele sector dient uiteindelijk de diversiteit van de Haarlemmermeerse samenleving te representeren, een inclusieve samenleving met gelijke kansen voor iedereen. Het is dan ook mooi om te lezen dat ook het rijk beter

zal inzetten op cultuur waarbij nieuwe generaties de ruimte krijgen en de kansen gezien worden in de verbinding met activiteiten in het Sociaal Domein om andere doelgroepen te bereiken. Op deze wijze krijgen meerdere doelgroepen een introductie tot de cultuursector, die misschien eerst nog onbekend terrein was. Laten we daar meer awareness creëren voor cultuur. Tegelijkertijd beseffen we ook dat het misschien niet voor iedereen haalbaar is, en dan met name op financieel vlak. De PvdA vindt dat dit geen belemmering mag en kan vormen voor toegang tot de culturele sector. We kennen bijvoorbeeld Stichting Leergeld voor kinderen tot en met achttien jaar en Haarlemmermeer doet mee! voor volwassenen, maar hoe zit het daar eigenlijk mee? Ik bedoel met Haarlemmermeer doet mee! Ik heb daar namelijk in het stuk niets over mogen lezen.
Als we even terugkijken naar de nota, hebben we mogen lezen dat er een enquête heeft plaatsgevonden. Hieruit blijkt dat bepaalde doelgroepen meer behoefde hebben aan aanbod naast de bestaande accenten. Hoe kunnen we deze vraag afstemmen op het aanbod? Zeker nu stakeholders belemmeringen ervaren in de subsidiesystematiek, of het afgeven van vergunningen? Ik hoor het graag van de wethouder.
Als laatste nog een keer, cultuur is belangrijk, helaas is het nog niet voor eenieder vanzelfsprekend en soms is dus sprake van een financiële drempel. Laten we daarom cultuur nog belangrijker maken en iedereen ermee in aanraking laten komen. Het is dan ook mooi om te zien dat de cultuureducatie in Haarlemmermeer snel groeit. Het is innovatief. Laten we hier vooral mee doorgaan en doorzetten op dit beleid zodat de cultuursector voor iedereen wordt. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. De sector voor iedereen, dat is mooi. Mijnheer Spijker, namens EEN Haarlemmermeer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Cultuur verbindt mensen en is leerzaam en is inspirerend. Door de komende besparingen kunnen we niet meer een beleid gaan voeren van 'cultuur is extravaganza'. Dus geen extreme projecten meer, zoals een Ida. Of andere dure en lelijke projecten bedoeld voor enkelen. EEN Haarlemmermeer vindt wel dat we in het kader van de komende bezuinigingen een duidelijke stofkam door onze budgetten voor cultuur moeten halen. Voorzitter, willen we op alle projecten van cultuur besparen? Absoluut niet! Maar we hebben wel een aantal specifieke opmerkingen over de voorstellen.
Cultureel ondernemerschap. Instellingen ervaren belemmeringen in de subsidiesystematiek. Voorzitter, hoe is het mogelijk dat instellingen worden belemmerd in hun activiteiten voor nieuwe vormen van financieringen?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker, u krijgt een interruptie van uw achterbuurman. Dat is even wennen weer. Mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Mijnheer Spijker begon zijn betoog over bepaalde kunstwerken waar hij niets aan vond en dat we daarmee moeten stoppen, maar wat u mooi vindt of niet mooi vindt, zou ik misschien wel mooi kunnen vinden. Hoe bepaalt u nou wat mooi is of niet?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker. Wat vindt u mooi?

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, mijnheer Beusenberg, wat een leuke vraag. Nee, ik ben niet degenen die het bepaalt, dus dat is makkelijk. Maar ik heb begrepen dat we al een aantal jaar vechten tegen het concept van Ida en iedere keer is het 'het kan moeilijk, het kan moeilijk, het kan moeilijk niet'. En nu staat het op de rol van de besluitvorming dus ik mag mijn mening geven en wij zeggen: € 700.000,00 voor zo'n monsterlijk ding waarvan een groot deel van Haarlemmermeer zegt 'nee' – en dat is niet mijn mening maar die van de meerderheid – schrappen. We hebben straks heel veel geld nodig voor een gat in onze begroting. Dan zeg ik: dan weet ik daar nog wel wat te halen.

De VOORZITTER: Moment mijnheer Spijker, mijnheer Beusenberg denkt anders over het monsterlijke ding.

De heer BEUSENBERG: Ja, het is niet alleen een monsterlijk ding want de een vindt het mooi en de ander vindt het niet mooi, maar bent u het niet met mij eens dat, als de gemeente een afspraak maakt met een of andere kunstenaar, of wat het ook is, de gemeente haar woord na moet komen? Dat je niet kunt zeggen 'weet je wat, je krijgt een opdracht voor een heel mooi kunstwerk, maar het zie er niet uit, jij moet stoppen'? Dat gaat toch niet? Vindt u niet?

De VOORZITTER: Mijnheer Spijker nog een keer.

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter. Mijnheer Beusenberg, ik heb het zo bedacht. We kunnen ook zeggen 'die kunstenaar heeft een ontwerp gemaakt en daar krijgt hij een X-bedrag voor'. Wat dat dan mag zijn, dat moeten we dan straks samen bepalen. Maar voor de rest, het ding staat er nog niet als het goed is en dat scheelt weer in de productiekosten en de plaatsingskosten, et cetera. We kunnen er nog steeds geld op besparen. Ik wil graag doorgaan.

De VOORZITTER: Gaat u door met uw betoog. Het ding staat er nog niet.

De heer SPIJKER: Het ging in ieder geval over cultureel ondernemerschap. Laat de gemeente meer optreden als adviseur bij cultureel ondernemerschapstrajecten. Ze zoeken naar sponsoring en ze zoeken naar andere mogelijkheden voor financiering, laten we hen dan niet uitknijpen en zeggen 'ja maar jullie zijn nu bezig met nieuwe activiteiten, nu krijg je minder'. We moeten ze juist motiveren om actief te kijken of er oplossingen zijn.
Dan cultureel erfgoed. Voorzitter, hoe is het mogelijk om een buurthuis dat zelfstandig draait op eigen inzet van vrijwilligers nu te bestempelen als erfgoed? Hierbij refereer ik onder andere naar Rehoboth in Nieuwe Meer. Hoe moet dit Rehoboth dan straks het onderhoud van dit gebouw gaan betalen? Of heeft de gemeente hier een grote subsidiebron voor dit Rehoboth gereserveerd? Dat vinden die mensen niet erg, maar ik krijg nu allemaal of verontruste mensen die zeggen 'wij kunnen niet meer het pand schilderen of wat anders doen want er is geen budget en er zijn nu allemaal historische normen en waarden'.
Dan mijn derde punt. Maak cultuur betaalbaar en bereikbaar voor velen, maar wel met een slimmer subsidiebudget. Elke vorm van grote extravagante projecten, bedoeld voor enkelen, zal dat toch echt zelf moeten financieren. Dat was het voor de eerste ronde, dank u wel.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Butter, namens de ChristenUnie-SGP.

De heer DEN BUTTER: Dank u wel voorzitter. Onze fractie ziet cultuur en creativiteit als gaven van God en ze moeten ook, zoals andere gaven die we hebben, ten dienste worden gesteld van onze naasten. Dat is ons uitgangspunt. Kunstenaars verrijken als het goed is het leven met een nieuwe benadering van wat er om ons heen gebeurt. Onze ogen kunnen mede hierdoor gericht worden op zowel het goede, als het mooie, als op het bedreigende en het lijden, voedsel voor de ziel, zouden ze bij de VVD zeggen. Ik wist niet dat ze dat zeiden maar ik vond het erg mooi.
Naast het historisch belang van kunst, richt het zich ook op de toekomst. Ook dat lezen we terug in de accenten, zoals die door de wethouder of door het college in deze actualisatie worden aangestipt. De meeste kunnen we eigenlijk wel goed volgen. Ga zo door.
Wat we belangrijk vinden, ook al een aantal keer genoemd, is het cultureel ondernemerschap. Het is een moeilijk jaar geweest. Dat weten we allemaal, dus dat dat in dit jaar niet zo uit de verf komt, begrijpen we ook. Maar ik denk dat daar wel een heel grote en heel belangrijk kans ligt voor de

culturele sector. Want als we dat zichzelf kunnen laten bedruipen, misschien niet helemaal, maar meer zichzelf kunnen laten bedruipen, is er ook meer mogelijk. Zo zien wij dat. We willen misschien ook wel wat meer praten over kunst. Een heel goed voorbeeld daarvan vind ik wat de wethouder zelf doet op haar Twitterkanaal waar ze iedere keer een uitdaging heeft voor ons, raadsleden die haar volgen, waar dit kunstwerk nu weer staat. Misschien wel een leuk item om bijvoorbeeld op te nemen in de gemeentelijke pagina in de krant. Dan krijg je heel laagdrempelig aandacht, ook nog eens in de verschillende kernen die we hebben. 52 hoorde ik pas in een informatieve sessie. Maar dat terzijde, een grapje.
Er werd ook even gerefereerd naar het kunstwerk Ida. Dat wordt gerealiseerd, lazen we in het stuk. We vragen ons af wat er gebeurd is met de afspraak uit juni vorig jaar waarin de wethouder heeft gezegd terug te komen op de aangegane afspraken waar mijnheer Beusenberg het over heeft en wat de juridische consequenties zouden zijn als we ervan af zouden willen. Brengt dat werkelijk geld op, zoals mijnheer Spijker van de HAP – ik heb u al zo lang niet meer gezien, sorry! – had ingebracht?

De VOORZITTER: Van EEN Haarlemmermeer.

De heer DEN BUTTER: Oh sorry, van EEN Haarlemmermeer ook nog ja! Het is echt te lang geleden.

De VOORZITTER: U krijgt ook nog een interruptie van mijnheer Beusenberg namens de fractie SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Als ik een partij hoog heb zitten, of in dit geval twee, een tweeling, is dat de ChristenUnie-SGP wel. Dan wil ik u toch vragen: als je als gemeente afspraken hebt gemaakt met een kunstenaar, hoe geloofwaardig ben je dan als je daar weer over gaat onderhandelen of die terugtrekt? Afspraak is toch afspraak en zeker bij de ChristenUnie-SGP?

De VOORZITTER: Mijnheer Den Butter, hoe geloofwaardig bent u?

De heer DEN BUTTER: Goede vraag en dat vraag ik me ook wel eens af. Maar laten we daar niet al te lang over filosoferen want dan is de spreektijd op. Maar u heeft zeker een punt en daarom is er ook gevraagd naar 'wat zijn nu de aangegane afspraken en wat zijn de juridische consequenties?' Dat is het enige dat ik vraag want die zouden we krijgen en die hebben we niet gezien, maar daarom wil ik die graag zien. Ik heb daar geen oordeel over want we hebben ons ook altijd op het standpunt gesteld: als we hebben afgesproken met een kunstenaar dat hij het mag maken, dan moeten we dat ook laten maken, dat ben ik helemaal met u eens. Daarmee ben ik wel aan het einde van mijn spreektijd gekomen. Ik dank u voor de aandacht.

De VOORZITTER: Aan het einde van uw Latijn, hoor ik bijna. Mevrouw Maat, CDA.

Mevrouw MAAT: Ja dank u wel voorzitter. Het is leuk dat hier alweer zo veel gelachen wordt en dat we heel veel lol hebben met elkaar zoals vanouds.
Om te beginnen, we hebben het vandaag over de cultuurvisie en als woordvoerder cultuur vind ik dat best bijzonder, in deze tijd, want ik denk dat we met elkaar kunnen stellen dat de cultuursector het het afgelopen jaar niet gemakkelijk heeft gehad. En nog is het afwachten wat de schade is als de versoepeling zo meteen doorzet. Toch is het goed om ondanks deze crisis vooruit te kijken en met elkaar te evalueren. Zo op het eerste gezicht zien we weinig verschuivingen. De doelstellingen zien er goed uit en als we het zo lezen, krijg je weer helemaal zin om op pad te gaan. Toch moeten we niet ontkennen dat we nu in een bijzondere tijd leven en dat het onzeker is hoe het nu verdergaat. Tijdens het debat van twee weken geleden hebben we het gehad over de grote heroriëntatie waar we voor staan, waarbij ook dit beleidsveld niet is uitgesloten. Het moet binnen de bestaande middelen worden gerealiseerd. Maar wat zijn die middelen over een jaar? Wij zijn duidelijk geweest over onze mening

hierover. Onze Haarlemmermeerders zijn tevreden over de cultuur in onze gemeenten. De stijging is mooi om te zien. Over de kunstwerken in onze buitenruimte kun je verschillende meningen hebben, maar gelukkig valt er nog veel meer onder cultuur. Zo is het CDA altijd groot voorstander geweest van het behouden van ons erfgoed en dit zo veel mogelijk te herbestemmen, zodat een hoop gered kan worden. Dat vinden wij namelijk echt een stukje cultuur, een stuk geschiedenis van onze gemeente. Zo zijn we nog steeds erg blij met bijvoorbeeld het molenaarshuisje waar hopelijk snel de molenaar in zal gaan wonen.
Dan ga ik het ook even hebben over Ida. Het viel ons op dat kunstwerk Ida, voor de inwoner beter bekend als het alienachtige glazige kunstwerk van bijna € 1 miljoen, nog in de visie staat. We nemen aan dat na de sessie van twee weken geleden dat er nog uitgaat.
Het CDA is een partij van realisme en nuchterheid en dat is ook de reden dat wij onze wenkbrauwen optrokken bij de passage waarbij geschreven wordt over een integrale aanpak om gemeentelijke processen gemakkelijker te maken en nieuwe initiatieven te ondersteunen. Want dat klinkt namelijk prachtig, en het blijkt ook zo een hele lange zin, maar hebben we daar niet last van op alle beleidsgebieden? Het klinkt voor ons namelijk een beetje als een gevalletje bestuurscultuur en aan 'radicale ideeën' na een X-aantal jaar hebben we natuurlijk niet zo veel. Maar dat is misschien wel een debat in de toekomst. En als laatste viel ons nog een ding op. Onze Haarlemmermeerders kunnen onze kleinere cultuurfaciliteiten en plekken goed vinden, maar het overgrote gedeelte van de bezoekers van bijvoorbeeld onze grotere evenementen – ik noem even MeerJazz, MeerLive, Mysteryland – komt van buiten de gemeente. Ik vroeg mij af en het CDA vroeg zich af, waar zijn onze inwoners bij deze evenementen? En dan heb ik het ook vooral over onze jongeren. Want bereiken we die niet, hebben ze geen zin in? Wij horen heel erg graag of dat ook nog uit het onderzoek en uit de enquête is gebleken. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank. De heer Kenselaar namens GEZOND Haarlemmermeer.

De heer KENSELAAR: Dank u wel voorzitter. In de stukken omtrent de actualisatie en evaluatie cultuurbeleid valt te lezen dat de Haarlemmermeerse inwoner het aanbod aan cultuur beter vindt geworden. De vraag is of het responspercentage recht doet aan de cijfers maar het is in elk geval iets. Ik schrok wel van het vorige percentage van 47%, zeker toen ik las dat we hier al met een stijging te maken hadden. Maar we zitten nu in ieder geval richting de 70% dus dat gaat de goede kant op.
De vijf programmalijnen zijn helder en niet tijdgebonden dus die houden de komende jaren nog wel stand, daar kunnen we goed op voortborduren. Ook de zeven genoemde accenten zijn helder omschreven en worden bovendien als het goed is, gedekt binnen de beschikbare middelen. Tot zover dus alles prima.
Maar dan ga ik toch een stokpaardje van GEZOND Haarlemmermeer van stal halen en ik val graag mijnheer Den Butter bij, wordt het niet eens tijd om het project Ida nog eens opnieuw tegen het licht te houden? Inderdaad, afspraken zijn afspraken, maar dat gold ook voor het honkbalstadion en zo zijn er nog wel wat voorbeelden te noemen waarbij we wellicht in een eerder stadium van een afspraak af hadden gemoeten.

De VOORZITTER: Mijnheer Kenselaar, ik kreeg de indruk dat mijnheer Den Butter wilde interrumperen of misschien iets wil nuanceren.

De heer DEN BUTTER: Ja, ik heb in ieder geval niet gezegd dat ik van Ida af wilde. Per se. Het ging mij erom dat we informatie zouden krijgen over wat het betekent als we afscheid nemen van Ida. Dus u gaat wel een stap verder dan ik.

De VOORZITTER: Dat is helder, gaat u verder mijnheer Kenselaar.

De heer KENSELAAR: Excuus voor de verwarring.
Als ik zou mogen kiezen tussen een homp staal voor een aanzienlijk bedrag, of dat bedrag gebruiken voor andere culturele doeleinden, en zo daar de eindjes aan elkaar te knopen, dan wist ik het wel. Haarlemmermeer kan met recht trots zijn op de diversiteit aan cultuur die wordt geboden, wel is het zaak om meer bewoners te bereiken met het aanbod en zeker ook om te kijken naar de bereikbaarheid. Als dit niet kan, is het zaak te onderzoeken wat er mogelijk is met betrekking tot bijvoorbeeld virtuele aanwezigheid. Dus als de inwoners niet naar de cultuur kan, probeer dan desnoods de cultuur naar de inwoners te brengen. We zijn immers in razend tempo gewend geraakt aan virtueel vergaderen. Maar bijvoorbeeld een virtueel concert of expositie bijwonen, is ook steeds gewoner geworden de laatste tijd. Al met al is Haarlemmermeer, zoals gezegd, goed bezig met betrekking tot cultuur in de breedste zin. Maar er liggen kansen en laten we die oppakken. Dit is de tijd, dus laten we het momentum dat organisaties en ondernemingen al hebben vanwege het telkens moeten aanpassen aan omstandigheden pakken en van onze kansen sterktes maken. Dank u wel voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u, dan gaan we nu over naar mevrouw Gumbert, GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Deze evaluatie en actualisatie van het cultuurbeleid is een prettig stuk om te lezen. Het ziet er prachtig uit, als een schilderij in een mooie lijst. Wie kan er nu tegen zulke heldere programmalijnen en fraaie accenten zijn? Ook de enquête onder inwoners schetst een positief beeld. Toch wil GroenLinks een paar punten benoemen die volgens ons kunst en cultuur in onze gemeente zouden kunnen versterken, want kunst past niet altijd in vooraf bedachte kaders en lijstjes. Alleen maar binnen de lijntjes kleuren, is saai, zelfs als het een heel mooi plaatje is. Wij zouden graag zien dat er in Haarlemmermeer meer ruimte is voor het nieuwe. Het spontane, het onverwachte en soms misschien wel het verwarrende, schurende en confronterende van kunst. Zo goed als er in een woonwijk of op een bedrijventerrein ruimte moet zijn voor groen, zou er ook ruimte moeten zijn voor kunst en daar aandacht aan moeten worden besteed. Net zo goed als biodiversiteit niet floreert op een strak gazon, kan kunst het beste ontstaan en groeien waar ze de kans krijgt om zich buiten de gebaande paden te begeven. De gemeente kan en moet daarbij een faciliterende rol spelen. Wij kunnen mogelijk maken dat er een horecaterras komt op een plek waar eigenlijk parkeerplaatsen waren en dan zou er bijvoorbeeld een pop-upmuseum, een openluchtvoorstelling of een spontane expositie ook moeten kunnen.
De zichtbaarheid van kunst en cultuur voor inwoners is een aandachtspunt, lazen we in het stuk. Wat GroenLinks betreft, gaat het niet alleen over de vindbaarheid van het bestaande aanbod, maar ook om de mogelijkheden voor nieuwe initiatieven voor en door inwoners. Kan iemand die een idee heeft daar ergens mee terecht? Hoe kunnen we mensen stimuleren om zelf aan kunst en cultuur te doen in hun directe omgeving? Betrokkenheid groeit pas als ideeën niet verpieteren in een woud van voorschriften en regels.
Wat betreft de financiën, is GroenLinks blij dat er geen voorschot op de aankomende bezuinigingen is opgenomen in het plan. Uiteraard is ook dit beleidsveld niet uitgesloten van die strategisch de heroriëntatie, maar de culturele sector staat in deze coronatijd bijzonder onder druk, terwijl de waarde ervan gemakkelijk onderschat kan worden. Dus wij pleiten er nadrukkelijk voor om hier straks behoedzaam mee om te gaan. Ten slotte is GroenLinks blij dat er op de valreep net voor dit debat een brief is gekomen over de Klankbordgroep Kunst in de openbare ruimte. Het is begrijpelijk dat daar nog weinig over te melden is, maar we verheugen ons zeer op de vorderingen in het komende jaar want dat is een voorbeeld van betrokkenheid van inwoners dat echt belangrijk volgens ons is. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ten slotte mijnheer Beusenberg, namens de fractie SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter.

De VOORZITTER: U zat er al helemaal klaar voor, zie ik.

De heer BEUSENBERG: Ik ben er ook klaar voor, cultuur, ik houd ervan. Ik vind het ook helemaal niet nodig op cultuur te bezuinigen, op geen enkele manier. Cultuur verbindt, het is leuk, het is niet leuk, het is vreselijk en een ander vindt het hartstikke mooi. Ik denk dat we vooral zo door moeten gaan. Wat ons betreft, van SRH mag cultuur geld kosten. En het valt me wel op dat er zo over gesproken wordt nu in deze periode – want we hebben het erover dat vorig jaar een zwaar jaar geweest is voor cultuur, maar het is nog steeds zo – en ik vind ook dat wij helemaal de cultuursector moeten steunen en niet al het zwaard van Damocles boven hun hoofd moeten laten hangen door te stellen dat wij op allerlei manieren daarop gaan bezuinigen. Daar ben ik het gewoon niet mee eens. Wij hebben cultuur nodig. En wat houd je over zonder cultuur in de Haarlemmermeer? Forza! Nou, ik vind het een hele aardige partij, maar niet alleen Forza! Er zijn ook zo ontzettend veel andere zaken waar we plezier uithalen.

De VOORZITTER: Het duurde even, mijnheer Kos, namens Forza!

De heer KOS: Ik had er twee in mijn hoofd en ik moest er eentje verzinnen. Is mijnheer Beusenberg er dan ook voorstander van dat hij een kunstwerk voor Forza! neerzet, naast het kunstwerk Ida?

De heer BEUSENBERG: Ja, dat ben ik helemaal met je eens, want ik ben alleen al nieuwsgierig wat voor kunstwerk dat zou worden. Dat zal waarschijnlijk een mee- of een tegenvaller worden voor verschillende partijen en misschien wel voor een ex-fractievoorzitter. Voor mij geldt in ieder geval: kunst, cultuur, seks en wetenschap, dat is waar we voor leven. Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u, ik kan er in ieder geval van uitgaan dat we twaalf nieuwe kunstwerken kunnen verwachten. De heer Kos nog.

De heer KOS: Ik doe die tweede toch ook want die was iets serieuzer van aard. U bent niet per se voor bezuinigingen, volgens mij. Bent u wel voor meer ondernemerschap in combinatie met cultuur?

De heer BEUSENBERG: Ja, maar niet in deze tijd want het is heel moeilijk om nu te ondernemen, om sowieso al geld los te krijgen van banken, van financiers. Daar is het de tijd niet voor. Laten we nu gewoon even rustig afwachten wat dit jaar gaat brengen en wat begin volgend jaar gaat brengen. Daar waar je eventueel een verandering in een financiële situatie kunt brengen, moet je dat doen. Als je ondernemers zou kunnen motiveren om op een goede manier kunst en cultuur naar buiten te brengen… Kijk, voor Picasso is het niet zo moeilijk om miljoenen binnen te halen, maar voor Piet, Jan of weet ik veel wie…? Die mensen hebben subsidie nodig en de mooiste kunst komt ook door die subsidies. Ja, dat vind ik wel. Maar wat u mooi vindt, vind ik niet mooi en andersom ook niet. Maar geef de cultuursector niet nog eens een keer een extra zetje de put in want dat is helemaal niet nodig. In mijn optiek, en mocht het zo zijn dat…

De VOORZITTER: Ik denk dat het punt voldoende duidelijk is.

De heer BEUSENBERG: Ja. Maar mocht het zo zijn dat er geld tekort is, dan hebben we nog wel een spaarpotje dat we open kunnen trekken, toch?

De VOORZITTER: Ik heb iedereen aan het woord gelaten en ik denk dat de anderen heel benieuwd zijn of het college nog een spaarpotje heeft en hoe het kijkt naar de stand van zaken in de culturele sector.

Wethouder RUIGROK: Dank u wel voorzitter. Dank raadsleden, inderdaad heerlijk om u hier weer te zien en ook fijn om met elkaar over cultuur te spreken, want ik hoor veel liefde, brandstof voor het hart, voedsel voor de ziel en noem maar op. Gelukkig hebben we ook kunst en cultuur juist in deze tijd. Ik heb ook respect en bewondering voor alle partijen die actief zijn, voor hoe beweeglijk ze zijn en hoe creatief ze zijn om in deze tijden toch ook cultuur toegankelijk te maken en in sommige gevallen zelfs meer kinderen te bereiken, via de online-initiatieven die net ook al genoemd werden. We laven ons daaraan en we bereiken dus ook veel mensen. En dat vind ik ook mooi van deze nota, dat we ook zeggen 'laten we dat aangrijpen om dat ook in de toekomst voort te zetten voor mensen die niet zo makkelijk ergens naartoe kunnen komen'. Dus dat je misschien meer hybrideachtige samenstellingen krijgt. Ik vond het mooie voorbeelden dat we partijen aan elkaar gekoppeld hebben, bijvoorbeeld de broedplaatsen, de acrobaten, de cultuurbubbel die in het theater was, maar ook het Fort bij Hoofddorp. Dat zijn prachtige zaken die we hebben gezien.
Ik wil een aantal dingen terug laten komen. Over het cultureel ondernemerschap heb ik van iedereen gehoord. Daar ben ik ook een heel groot voorstander van. Dat is ook iets wat we sterk terug laten komen. Het is ook iets dat we binnen de gemeente goed moeten bekijken, waar kunnen we beter afstemmen? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de verdiencapaciteit zo optimaal mogelijk wordt bewerkstelligd? Ik wil dat ook pragmatisch laten aanpakken door gewoon heel gericht culturele instellingen te bellen en te zeggen 'joh, waar lopen jullie tegenaan wat kunnen we doen?', maar ook om kennis en expertise uit te wisselen. Je hebt organisaties als Cultuur+Ondernemen en je hebt natuurlijk festivalorganisatoren die ook hun kennis kunnen delen. Partijen die al bepaalde manieren hebben gevonden om extra inkomsten te generen. laten we daar allemaal van leren en dat uitwisselen en dat de komende tijd gaan doen. Dat staat op het programma voor dit jaar.
Van die zeven accenten heeft u al aangegeven dat u zich daar aardig in kunt vinden. Ik ga even langs de sprekers om te kijken of ik concreet nog een aantal zaken kan noemen.
Mevrouw Knikker had het over de bezoekersaantallen en de bezoekersenquête. ja, 24% is niet heel optimaal, Maar het is ook helemaal niet zo slecht. Ik ga gewoon kijken of we de volgende keer weer met de reguliere enquête mee kunnen lopen. Maar ik was in ieder geval blij met die stijgende lijn. En u zei ook dat er meer contact in die kernen moet komen. Dat past ook heel erg in de visie van het Cultuurgebouw die zegt 'we willen eruit. We willen ook juist naar de buurthuizen en de dorpshuizen en wijkcentra.' Ik moet het wel goed zeggen want mevrouw Steffens luistert ook mee en dan moet dat goed gezegd worden natuurlijk. Ze willen dat om daar die aansluiting te vinden, om te zeggen 'wat gebeurt er al, wat kan er aan aanvulling gebeuren?' Er zijn natuurlijk genoeg plaatsen waar je in die kernen die cultuur dichtbij huis kunt vinden en waarbij je dan dus ook je buurtgenoten leert kennen.
Ook de innovatie heeft u genoemd. U noemde trouwens een heel goed idee om de Jongerengemeenteraad actief nog te betrekken. Dat gaan we zeker oppakken, dank daarvoor. En Ik heb ook ingefluisterd gekregen dat we al een schaaktafel hebben hier in het centrum van Hoofddorp. Maar ja, dat soort dingen zijn natuurlijk altijd leuk om momenten met elkaar te kunnen delen, dus daar zullen we aandacht aan geven. De zichtbaarheid. Dat is iets wat meerderen hebben genoemd, hoe maken we het nou meer bekend? Daarvoor moeten we natuurlijk van alle bestaande media gebruikmaken. En mevrouw De Vries had de goede suggestie om ook de bladen van de dorpshuizen en wijkcentra te gebruiken om daar ook aan te geven wat er allemaal is. We kunnen dat natuurlijk in de media doen, maar ook de social media, daar zijn nog veel meer manieren voor. We hebben ook in ons toerisme-, evenementen- en promotiebeleid gezegd 'we gaan een aantal verhaallijnen vertellen over Haarlemmermeer en een daarvan is kunst en cultuur'. Dus op die manier gaan we ook in de promotie voor de bezoekers vertellen wat een mooie dingen we hebben zodat ze daarvan gebruik kunnen maken en van kunnen genieten.
Mevrouw Van den Berg geeft aan 'je moet jong beginnen om dat gevoel te krijgen'. Gelukkig gaat dat goed met die cultuureducatie, dat gaan we zeker doorzetten. De zilveren strik van de Ringvaart, het toekomstbestendige verleden, ik kan me daar in vinden. Ook u pleit voor dat cultureel

ondernemerschap en we hebben ook wel voorbeelden, bijvoorbeeld het Talent aan de Top, een activiteit van Pier K, die echt helemaal door sponsoring worden gedaan. Dus dat zijn ook dingen waar dan anderen weer van kunnen leren. 'Hoe hebben jullie dat gedaan, hoe gaat dat en kan je dat dan wel met behoud van je subsidie doen?' En u noemde die BVm waarvan ik denk dat het echt een goede kans is om te stimuleren, om bedrijven te wijzen op dat maatschappelijk ondernemerschap. Mijnheer Kos had het over de sector helpen. Dat cultureel ondernemerschap is echt een pijler die we heel actief verder uitwerken. Anderen gaven ook aan 'juist in deze periode is het moeilijk, ook om je sponsoring rond te krijgen'. Dat is wel iets waarvoor we juist kennis en expertise bijeen willen brengen en elkaar willen inspireren om daar nog meer op in te zetten. En ik had natuurlijk verwacht dat u over theater Flint zou beginnen, want uw collega heeft dat ook al een aantal keren aangegeven. Ik dacht 'ik ga dat eens helemaal uitzoeken hoe dat precies zit'. Het is niet helemaal vergelijkbaar omdat het Cultuurgebouw natuurlijk ook de bibliotheek en dat de poppodium en verschillende bibliotheekvestigingen, Pier K en andere dingen heeft. En Flint gaat echt alleen over theater en evenementen. Maar als je dat dan vergelijkt op vierkantemeterniveau, zijn wij hier in het Cultuurgebouw inderdaad € 12,00 per vierkante meter duurder dan uw voorbeeld in Amersfoort – en hebben we relatief gezien wel een hoge huurprijs die we doorberekenen – maar waar een soort vestzak-broekzak geldt.

De VOORZITTER: Mag ik even, wethouder, u bent door uw tijd heen dus ik wil vragen om vragen te beantwoorden die gesteld zijn en geen vragen te beantwoorden die niet gesteld zijn.

Wethouder RUIGROK: Oké, maar die over Flint was gesteld hoor.
Maar goed, ik ga door naar mevrouw De Vries. Ik had al uw suggestie meegenomen om die bladen en andere communicatiemiddelen te gebruiken. Over het ondernemerschap geeft u aan vooral te zoeken naar de must-haves en de nice to haves. Dat is natuurlijk ook een beetje subjectief; voor mij is heel veel must-have in cultuur, maar daar zullen anderen anders over denken. En dat is aan de raad om daar verder uitspraken over te doen.
Mevrouw Hussain had het over de saamhorigheid en Stichting Leergeld en u vroeg specifiek naar Haarlemmermeer doet mee! Daar heb ik antwoord ook gekregen dat dat breder is, dat is ook voor sport en maatschappelijke activiteiten, maar daar hebben het afgelopen jaar 916 volwassenen en 943 kinderen aan mee gedaan om met zo'n pas te kunnen genieten van alles wat Haarlemmermeer te bieden heeft.
Mijnheer Spijker, en daarna nog een aantal anderen, had het over het prachtige kunstwerk Ida. Ja, nu staat het nog in de nota omdat we dat zo afgesproken hadden. Maar we hebben ook afgesproken dat ik inderdaad voor de zomer zou komen met een brief waarin ik aangeef wat nu eigenlijk het definitief ontwerp is, wat we al hebben uitgegeven en wat nog niet. We zijn daar druk mee bezig en dat zal een dezer weken bij u komen, maar ik ben ook niet doof geweest in de besprekingen over de ombuigingen. Ik heb ook het sentiment gehoord, maar ik wil gewoon bij de feiten blijven en kijken wat voor afspraken we hebben gemaakt, hoe het ervoor staat en wat de afwegingen zijn, daar kom ik dus binnenkort bij u op terug.
Mijnheer Spijker had het ook over Rehoboth volgens mij. Dat is een van die tien monumenten, waarvan we hebben gezegd dat het mogelijk een monument zou kunnen worden. Daar lopen op dit moment de zienswijzen van degenen die daarvoor aangewezen zijn en dan gaat het college nog zeggen of het een definitief besluit wordt of niet. Mocht het een monument worden, dan is er ook subsidie beschikbaar. Maar we zitten midden in dit proces dus we komen daarop terug.

De VOORZITTER: Een interruptie hierop, mijnheer Spijker?

De heer SPIJKER: Dank u wel voorzitter, wethouder kunt u alstublieft heel goed communiceren naar de betrokken mensen hoe het straks zal gaan? Want ik heb heel veel verontruste mensen gehoord die

denken 'we kunnen niets, we mogen niets, het wordt een monument en dan?' Dan hebben ze een 'laissez faire'-houding want we hebben ons jarenlang ingezet.

De VOORZITTER: Wethouder.

Wethouder RUIGROK: Helder, iedereen is benaderd om even contact op te nemen en mocht dat onvoldoende gebeurd zijn, geeft u mij even een seintje dan doen we dat alsnog. Maar we hebben de tien mensen natuurlijk allemaal even persoonlijk laten weten dat we voor informatie beschikbaar zijn. Mijnheer Den Butter had het voornamelijk over toekomstgerichtheid en het ondernemerschap. Daar hebben we het al over gehad. En hij had het verzoek over de informatie die ik beloofd had over het kunstwerk Ida.
Mevrouw Maat vroeg hoe het zit met Haarlemmermeerders die naar de Mysteryland gaan. Die staan te springen tot ze achttien worden omdat ze dan eindelijk mogen. Ik weet de precieze cijfers niet maar ik weet dat er echt heel veel lokale bezoekers ook naar de grote evenementen gaan en de kleine zijn natuurlijk ook goed bezocht, zoals bijvoorbeeld de zeepkistenrace, een aanbeveling in Burgerveen.
Mijnheer Kenselaar benoemde ook 'zorg dat je het virtuele behoudt waar het nodig is of waar het de beleving ook kan versterken' en had het over de aanpasbaarheid van de culturele sector. Daar gaan we zeker mee door.
Mevrouw Gumbert vroeg eigenlijk ook naar het beetje rafelrandachtige aspect van cultuur, de pop-up. We hebben gelukkig een aantal zeer enthousiaste en bevlogen medewerkers bij kunst en cultuur. Het moet natuurlijk altijd veilig zijn en je moet aan voorschriften voldoen et cetera, maar mochten er ideeën oppoppen dan zijn we altijd bereid te kijken wat er wel kan en dat is alleen maar leuk, zeker als er dwarsverbanden ontstaan.
Dan mijnheer Beusenberg, ik heb volgens mij de slogan voor de verkiezingen van u al gehoord. Kunst, cultuur, seks en wetenschap, daar leven we voor, dus dank u wel daarvoor. En volgens mij heb ik dan de vragen beantwoord en mocht dat niet zo zijn dan hoor ik het graag.

De VOORZITTER: En ik ook. Zijn er vragen niet beantwoord? Zijn er raadsleden die iets in tweede termijn aan de raad willen voorleggen? Mevrouw Van den Berg als eerste en daarna mevrouw Hussain.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ik had nog een vraagteken geplaatst bij het feit dat er in de nota heel veel aandacht wordt gevraagd voor de regierol van het Cultuurgebouw. Ik vraag me echt af of daar op dit moment genoeg slagkracht voor is want we hebben zo weinig inkomsten gehad. Hoe gaan ze dat doen? Dat was nog een vraag die bij mij speelde.

De VOORZITTER: Een vraag aan de portefeuillehouder.

Wethouder RUIGROK: Ja, excuus, het Cultuurgebouw is een brede, solide, goed geoutilleerde organisatie die tot nu toe heeft laten zien dat ze dat in deze tijd ook zijn en dat ze kunnen meebewegen. We vragen inderdaad veel van ze maar dat is helemaal in het verlengde van hun eigen visie waarin ze hebben gezegd 'we willen graag een spil zijn, we willen graag naar die kernen toe om te kijken wat we kunnen toevoegen en hoe we dat kunnen doen'. We vragen geen extra dingen, maar de dingen die zij al van plan waren te gaan doen.

De VOORZITTER: Voldoende? Nog een extra vraag.

Mevrouw VAN DEN BERG: Nog een kleine opmerking want ik kan me ook wel voorstellen dat je als kleine kern of klein dorpshuisje dat Cultuurgebouw ziet als een enorme reus waar je misschien niet naartoe durft te stappen om te vragen om die regie. Dus ik denk dat het goed zou zijn, zeker omdat

we in die kleinere kernen ook meer willen bereiken, daar misschien nog eens wat meer communicatie aan te besteden.

Wethouder RUIGROK: Dat gaan we zeker doen, maar het idee is juist dat mensen van het Cultuurgebouw naar de kernen toe gaan om dat gesprek aan te gaan; wat willen jullie, wat kunnen wij doen en waar is overlap, wat kunnen we samen doen? Om op die manier echt maatwerk te leveren. Want 31 kernen is natuurlijk veel, maar het is ook te doen.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain had een ander onderwerp, heeft u nog een vraag of wilt u iets voorleggen aan de raad? Een vraag, gaat uw gang.

Mevrouw HUSSAIN: Ik weet niet of die beantwoord is, maar anders hoor ik het graag. In het stuk las ik dat bepaalde doelgroepen toch meer behoefte hadden aan aanbod. En aan de andere kant dat stakeholders meer belemmeringen ervaren met subsidies en het afgeven van vergunningen en mijn vraag is dan eigenlijk: hoe kunnen we dat vergemakkelijken om uiteindelijk de vraag en het aanbod op elkaar af te stemmen?

De VOORZITTER: Mevrouw Ruigrok.

Wethouder RUIGROK: Ja, dank u wel. We gaan die inventarisatie bij de culturele instellingen in ieder geval doen om te kijken wat voor belemmeringen zij ervaren, zodat we echt zo praktisch mogelijk in beeld hebben 'wat is het probleem, kunnen we het oplossen, geldt dat voor iedereen of is dat specifiek maatwerk?' Zo gaan we daarmee aan de slag en voor het aanbod gaan we ook in gesprek met het Cultuurgebouw en de kernen om te kijken wat er al is en wat er ontbreekt en waar we nog in kunnen voorzien.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries van de HAP.

Mevrouw DE VRIES: Dank u wel. Ik wil toch nog even terugkomen op cultureel ondernemerschap want dat stond in 2017 natuurlijk al in de nota of in het beleid. Ik begrijp dat we vanaf dit jaar, als ik u goed heb verstaan, daar actief mee aan de gang gaan. Maar dan vraag ik me af wat er tussen 2017 en 2019 eigenlijk is bereikt.

Wethouder RUIGROK: Dank u wel. Dat is een heel goede vraag. Tussen 2017 en 2019 heeft de heer Reneman heel actief het cultureel ondernemerschap gepromoot bij het Cultuurgebouw door bijvoorbeeld Pier K te vragen het cursusaanbod veel meer marktgericht te doen. Er was toen angst dat we dan heel veel cursisten zouden verliezen, omdat die het dan te duur zouden vinden. Dat is niet waar gebleken en daarmee is er extra verdiencapaciteit gegenereerd en hebben we toch een bredere doelgroep bereikt die gebruikmaakt van deze cursussen. Dus het is een altijd doorlopende lijn. Ik heb zelfs de rapporten nog gelezen die de heer Van Dijk heeft geschreven voor cultuurbeleid en daar was ook cultureel ondernemerschap al een heel actief aandachtspunt. Dus het is altijd doorlopend en wat we nu extra gaan doen, is echt heel gericht 'waar ervaren we dan nog drempels en hoe kunnen we die slechten?'

De VOORZITTER: Ik moest even nadenken hoor, mijnheer Van Dijk.

Wethouder RUIGROK: Ja, ik mag Arthur zeggen, maar dat is niet beleefd hier.

De VOORZITTER: Ja, dat is de commissaris van de Koning, destijds wethouder. Wie kan ik het woord geven over waar we vanavond over praten. De cultuur in Haarlemmermeer. Zijn er nog vragen of zijn

er nog mensen die nog een onderwerp hebben om het over te hebben? Ik kan altijd vertrouwen op mijnheer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Dank u wel mijnheer Boerman. Ik wil eigenlijk vragen en als ideetje meegeven: we hebben 52 kernen, volgens de ChristenUnie-SGP, maar volgens mij zijn het er maar 31, maar kunnen we op een of andere manier ruimte bieden in de buitenruimte voor een soort kunsttuin waar kunstenaars hun kunstwerk kunnen tonen, waar het dan een periode staat en dan weer verplaatst wordt naar een andere kern? Zodat dat wisselt. En daar eventueel een prijsvraag voor uitschrijven en de inwoners vragen 'wat vinden jullie ervan en zouden jullie dat willen houden?' Dan houd je de cultuur heel levendig. Zou dat niet een ideetje zijn? Voor de gemeente Haarlemmermeer?

De VOORZITTER: Het cultureel ondernemerschap begint al in de gemeenteraad begrijp ik. De portefeuillehouder.

De heer BEUSENBERG: Maar het hoeft geen geld te kosten, voorzitter.

De VOORZITTER: Sterker nog, we hebben al een aantal van die tuinen, maar de portefeuillehouder gaat reageren.

Wethouder RUIGROK: O, ik dacht dat we aan de tweede termijn waren begonnen.

De VOORZITTER: Is het een vraag aan de raad? Sorry, is het een vraag aan de raad of aan het college?

De heer BEUSENBERG: U mag het van mij ook aan de griffer vragen, maar ze zijn er nu toch.

De VOORZITTER: Zijn er reacties op het voorstel van mijnheer Beusenberg?

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Mijnheer Beusenberg, ik vind het op zich een heel leuk idee maar ik ben het niet met u eens als u zegt 'het kost geen geld'. Want de grond wordt gebruikt, het moet geplaatst en vervoerd worden en er is iemand die dat moet regelen, die zegt 'jij mag wel en jij moet nu weg'. Dus ik vind het een goed idee, maar ik vraag me af of we nu zoiets nieuws moeten opzetten in tijden dat we juist moeten bezuinigen.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries.

Mevrouw DE VRIES: Het is een hartstikke leuk idee maar in Vijfhuizen hebben we bijvoorbeeld al een Kunstfort staan waar actief aan kunst wordt gewerkt en ik zie niet hoe onderlinge contacten tussen diverse andere partijen ook daar voor uitwisseling kunnen zorgen, zonder dat wij daar een actieve rol in spelen.

De VOORZITTER: Mijnheer Den Butter en daarna mag u nog een keer.

De heer BEUSENBERG: Ik wil het nog even verduidelijken voorzitter. Ik heb het dan over een tuintje en dat hoeft niet een hele tuin te zijn, maar zeg bijvoorbeeld een strook grond van 10 bij 10 meter waar dan een kunstwerk op geplaatst wordt en dat dan in verschillende kernen. Dat hoeft niet het meeste te kosten. Zodat daar dan een kunstwerk een periode staat dat de kunstenaar het eventueel zou kunnen verkopen, of de gemeente zegt 'dat willen we niet kwijt'. Dat is ook ondernemen toch?

De VOORZITTER: Mevrouw Maat en daarna mijnheer Den Butter.

Mevrouw MAAT: Ik vind het een fantastisch idee. Heeft u niet nog wat tijd over? Om het zelf te organiseren?

De VOORZITTER: Mijnheer Den Butter.

De heer DEN BUTTER: Dat is precies een punt waar het om gaat. Ik denk niet dat het aan de gemeenteraad is om die initiatieven helemaal uit te werken. Ik vind dat dat nu precies een rafelrandje is waar GroenLinks het over had. Kunnen we dat soort creatieve gedachten niet op de een of andere manier kanaliseren en laten oppikken, dan hoeft het inderdaad niet veel te kosten. Ik weet dat we in Lisserbroek een rode muur hebben waar op zich niet zoveel aan is, maar waar een kunstenaar gewoon geheel vrijwillig zijn kunstwerk opgehangen heeft. En ik weet dat er wat gedoe over is geweest 'mag dat daar wel hangen', en daar is het met de gemeente over gegaan. Maar precies dat soort dingen zouden we moeten omarmen. Ik denk dat je dan wat meer levendigheid krijgt in de cultuur.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker. Mijnheer Beusenberg, u heeft het ingebracht en nu mogen anderen reageren.

Mevrouw KNIKKER: Ja, even op uw beurt wachten mijnheer Beusenberg. Ik vind het een heel leuk idee en ik zit dan nog te denken aan ruimte voor nieuw talent, jonge kunstenaars. Je kunt bijvoorbeeld wat met fietstunneltjes doen, met graffiti in verschillende kernen. Er is best veel mogelijk, maar wie betaalt het dan uiteindelijk? Want het moet wel gefaciliteerd worden dus dan is er toch weer een rol voor ofwel de gemeente of het Cultuurgebouw via een subsidie van de gemeente. We hebben natuurlijk ook mooie broedplaatsen in onze gemeente. Dus ik zou zeggen, als de energie er is, moeten we dat vasthouden en er wat mee doen, maar ik sluit me er ook bij aan, zoals de VVD zegt, als het betaald moet worden, wordt het wel een ingewikkeld verhaal.

De VOORZITTER: Ik ben benieuwd, we hebben het nu al in de raad. Dan mevrouw Hussain namens PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter, ik hoorde net ergens vallen dat we er al een paar hebben, klopt dat? En ik ben dan wel benieuwd hoe dat dan binnen de gemeente valt want om meer te realiseren met kosten lijkt me in deze situatie best moeilijk. Dus misschien kan de wethouder of mijnheer Beusenberg zelf even reageren hoe dat zit.

De heer BEUSENBERG: Dat weet ik niet, daarom heb ik het geopperd. Ik probeer de kunst zo levendig mogelijk te maken met iets wat heel weinig geld zou kosten. Natuurlijk kost het iets maar een parkeerplaats aanleggen kost… eigenlijk niets, nee.

De VOORZITTER: Mevrouw Ruigrok namens het college, wat kost een beeldentuin en hebben we die ook?

Wethouder RUIGROK: We hebben wel tuinen en daar staan ook soms beelden in en soms worden die ook weer verplaatst, bijvoorbeeld naar Buitenkaag. Bijvoorbeeld hier beneden in de gang – ik raad u allen aan om daar zo meteen even langs te gaan – hebben we een initiatief van Pier K dat heet De Spijker. Dat is vergelijkbaar met wat mijnheer Den Butter zegt. Het eerste kunstwerk was niet om op te hangen maar dat is een buste geworden en die is gemaakt door mensen met een beperking. Dat is een steeds wisselende tentoonstelling. Dat is een manier. We zijn ook in gesprek met graffitikunstenaars om te kijken of we wat kunnen met promotie en de kunstroutes bij fietsroutes. Er is

al een fietsroute met beelden van Karel Gomes waar we veel beelden van hebben. Daar kunnen natuurlijk allemaal nieuwe initiatieven voor worden genomen, we hebben een klankbordgroep die nu nog een snippertje budget heeft. Het is even de vraag hoe dat blijft, maar het is een idee om te kijken of we op die manier kunst kunnen toevoegen.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert namens GroenLinks.

Mevrouw GUMBERT: Dank u wel voorzitter. Ik vond het eerder een leuk idee om beelden te plaatsen die van locatie rouleren maar ik werd meteen geïnspireerd toen u het had over de 31 kernen. Toen dacht ik: kunnen we niet een festival maken dat precies een maand duurt waarbij er elke dag in een andere kern een happening is? Want bijvoorbeeld een flash mob is veel goedkoper dan een beeld dat in een tuin ergens staat en dat stevig moet zijn en een tijdje blijven staan en verplaatst moet worden. Dat kost allemaal veel meer geld. Terwijl korte dingen goedkoper zijn en het lijkt mij een festival, een maand Haarlemmermeerfestival met 31 dagen voor 31 kernen, wel past.

De heer BEUSENBERG: Voorzitter, maar dan zitten we wel met de maand februari want dan hebben we er maar 28.

Mevrouw GUMBERT: Het gaat over een maand, niet over elke maand. Bijvoorbeeld de maand augustus of zo, wanneer er verder misschien niet zo veel georganiseerd wordt in de theaters maar wel op straat met mooi weer.

De heer BEUSENBERG: Maar je zou ook kunnen zeggen dat een kunstenaar – ik heb zelf wel eens een liedje gezongen en dan vond ik het hartstikke leuk dat mensen kwamen kijken – graag wil dat men naar zijn kunstwerken komt kijken. Het zou een mooie plek zijn om aan een kunstenaar te verhuren voor een aantal dagen en dan kost het weer geen geld en dat geld zou je kunnen gebruiken voor eventuele subsidies voor een ander.

De VOORZITTER: Er zijn veel ideeën in ieder geval hoor ik. Ik zag dat mevrouw De Vries nog een reactie wilde geven.

Mevrouw DE VRIES: Ik vind het allemaal heel leuke ideeën maar we gaan dit niet als raad organiseren uiteindelijk natuurlijk. Daar zijn we niet voor. We kunnen wel faciliteren en zorgen dat culturele ondernemers het zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt om dit soort dingen te doen. Ik zeg er wel bij: we zullen op de kleintjes moeten letten dus dat blijft wel een dingetje natuurlijk.

De VOORZITTER: Ik kijk even rond. Ik denk dat het onderwerp voldoende besproken is. Zijn er nog mensen die nog een ander onderwerp aan de orde willen brengen? Mijnheer Kos namens Forza!

De heer KOS: Ja voorzitter, dank u wel. Ik moet er toch op terugkomen. Ik heb dan zo'n beeld dat het Forza! kunstwerk is dat mijnheer Beusenberg van SRH dadelijk als een flash mob in mijn tuin staat. Dan ben ik in ieder geval blij dat dat tijdelijk is. Het serieuze gedeelte. Ik vind het echt heel tof dat de wethouder die vergelijking heeft gemaakt die wij ook hebben gemaakt en als je nadenkt over € 12,00 per vierkante meter verschil, zou ik aan mijn collega's willen vragen: zouden dan alle gebruikers van dat pand in dat pand moeten zitten of zouden we daar ook partijen in kunnen zetten die een wat betere huur kunnen betalen omdat ze daar gewoon commerciële activiteiten verrichten? Ik zou wel willen weten of daar draagvlak voor is.

De VOORZITTER: Is daar draagvlak voor? Mijnheer Den Butter.

De heer DEN BUTTER: Ik heb een aanvullende vraag want € 12,00 ten opzichte van wat? Dat is me niet helemaal duidelijk. Het scheelt € 12,00 en dat is heel veel als het bij elkaar € 14,00 kost, maar als het € 250,00 is, is het niet zo veel. Dus waar hebben we het eigenlijk over en wat bedoelt u nu precies met commerciële partijen? Kunt u dat iets beter toelichten?

De VOORZITTER: De heer Kos namens Forza!

De heer KOS: Ik denk dat als we sommige partijen in andere panden op minder dure grond zetten, dat wat op kan leveren als we dan commerciële partijen juist in het pand van het Cultuurgebouw zetten die wat makkelijker een hogere huur kunnen draaien omdat ze commerciële doeleinden hebben en wat makkelijker winst kunnen maken.

De VOORZITTER: Wie heeft daar gedachten over? Mevrouw Van den Berg, VVD.

Mevrouw VAN DEN BERG: Ik ben het er op zich wel mee eens en ik vind het een goed idee om meer commerciële partijen erin te zetten. Het is een mooie stap naar cultureel ondernemerschap, maar ik zie niet zo goed, behalve dan horeca, wat het zou moeten zijn. Want we hebben daar een soort verzamelplek van alles wat met creativiteit en cultuur te maken heeft. Horeca erbij is enig en leuk, maar ik zie niet zo goed wat dat zou moeten zijn. Misschien een boekwinkel, maar veel meer dan dat zou ik op dit moment niet kunnen verzinnen, heeft u daar een beeld bij mijnheer Kos?

De VOORZITTER: Ik denk dat we eerst een rondje doen want er zijn nog een aantal mensen die willen reageren, onder andere mevrouw Maat van het CDA.

Mevrouw MAAT: Buiten dat wat er in moet komen, we hebben een Cultuurgebouw met culturele activiteit en dan gaan we culturele activiteiten maar ergens anders neerzetten. Dan denk ik 'waar dan? Waar hebben we dan plek waar ze dan kunnen potten bakken en schilderen en weet ik veel wat?' Ik denk dat je dat gewoon geconcentreerd daar moet houden en dat de wethouder heel goed zicht heeft op hoe het daar gaat en wat er beter kan en hoe we dat gaan doen. Maar verder commerciële partijen? Daar heb ik echt geen beeld bij.

De VOORZITTER: Mevrouw Knikker, heeft u er wel een beeld bij?

Mevrouw KNIKKER: Nee totaal niet voorzitter. Het hele idee van het Cultuurgebouw is dat de organisaties elkaar weten te vinden, versterken en dat er goed samengewerkt wordt met een integrale blik. Op het moment dat we partijen eruit gaan halen, betekent dat dat het weer versnipperd wordt. Dat komt niet ten goede aan het culturele aanbod en dat is ook niet goed voor de manier waarop we Haarlemmermeer op de kaart willen zetten als het gaat om het culturele aanbod. En qua activiteiten, inderdaad, een boekwinkel en horeca, maar verder kom ik ook niet, dus ik begrijp niet helemaal welke kant Forza! op wil.

De VOORZITTER: Mevrouw Hussain namens de PvdA.

Mevrouw HUSSAIN: Dank u wel voorzitter, ik kan me eigenlijk helemaal vinden in wat de voorgaande sprekers hebben gesteld. Dan aanvullend richtring mevrouw Van den Berg en Forza!, welke partijen zijn dat dan en denk u dan dat die partijen bereid zijn de hogere lasten te betalen? Want dat gaat er bij mij even niet in.

De VOORZITTER: Zijn er nog anderen die nog vragen hebben? Mijnheer Spijker.

De heer SPIJKER: Ik heb een aardig idee, misschien een gallery met de kunstwerken van mijnheer Beusenberg? Want dat moet werkelijk goud worden.

De VOORZITTER: Cultureel ondernemerschap op nieuw. Mijnheer Beusenberg, die ziet het wel zitten.

De heer BEUSENBERG: Er wordt nu een beetje lacherig gedaan over een kunstwerk van mijnheer Beusenberg. Maar ik ben geen kunstenaar. Ik kan een liedje zingen maar ik hoef dat niet voor mijn brood te doen. Maar als de heer Kos goede ideeën heeft om eventueel met commerciële partijen te komen, leg ze op tafel en dan kun je gewoon zien of daar eventueel ruimte voor is. Het is niet zo dat Beusenberg of SRH overal tegen is omdat er een commercieel bedrijf achter zit. Helemaal niet, we zouden dat juist toejuichen. Maar het moet niet ten koste van de cultuur gaan. Dat is mijn boodschap.

De VOORZITTER: Mevrouw Gumbert nog als reactie op het voorstel van de heer Kos.

Mevrouw GUMBERT: Ik wilde alleen zeggen dat ik me wel een beetje zorgen maak over een boekwinkel in het Cultuurgebouw, gezien de tegenoverliggende buurman van het Cultuurgebouw, ik zou bang zijn dat er ongezonde concurrentie ontstaat.

De VOORZITTER: Mevrouw De Vries nog over de boekwinkel misschien.

Mevrouw DE VRIES: Het is misschien een prachtige locatie voor de boekwinkel maar dat is iets anders. Op zich staan we er niet negatief tegenover dat je bepaalde gedeeltes van het Cultuurgebouw commercieel zou verhuren, maar ik wil er wel bij zeggen dat wat andere partijen ook zeggen, het heeft een culturele functie dus ook die commerciële partijen zouden een culturele functie moeten hebben. Dan vraag ik me af, mijnheer Kos, waar denkt u dan aan? En wat zouden we moeten veranderen in het Cultuurgebouw op dit moment?

De VOORZITTER: Mevrouw Van den Berg nog en dan gaat mijnheer Kos antwoord geven.

Mevrouw VAN DEN BERG: Dank u voorzitter. Ik wilde even reageren op mevrouw Gumbert. Wat ik bedoel, is niet een boekhandel à la de buurman aan de overkant, maar een kunstboekhandel of een antiquariaat of zo, iets dat meer in de kunstsector thuishoort.

De VOORZITTER: Dank, de heer Kos.

De heer KOS: Voorzitter, dank u wel. Dat kan met horeca en met kunst en misschien ook met boeken, alhoewel die het op dit moment ook zwaar hebben. Ik zat in de auto en luisterde naar een radiostation waar onze portefeuillehouder ook regelmatig haar bijdrage gaf. Er zijn heel veel platforms die actief bezig zijn waar ze juist cultuur en ondernemen combineren. Ik heb ons hoog zitten met elkaar maar er zijn specialisten die dat kunnen en dat doen ze in veel andere gemeenten ook. Ik denk dat dat echt een aanwinst in onze gemeente zou kunnen zijn. Ik denk dat dat het belangrijkste is.

De VOORZITTER: Wilt u daarover nog het woord voeren, portefeuillehouder? Heeft u daar gedachten over? Nee. Zijn er nog anderen die nog een ander onderwerp willen aandragen? Dan denk ik dat ik deze sessie tot een goed einde kan brengen, ik sluit hem af en zie u om 20.30 uur weer. Veel dank.